

УДК 811.161.2 81'37

Миронюк Л. В.¹, Карапай Д. О.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Т-323 НУ «Запорізька політехніка»

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНІВ ІЗ ДОМІНАНТОЮ «АВТОМОБІЛЬ»

Сучасний автомобіль – це складний механізм, тож до інженера-автомобіліста ставляться високі вимоги щодо володіння теоретичними знаннями, серед них вільне володіння фаховою термінологією. У різних аспектах термінологія автомобільного транспорту привертала увагу таких дослідників, як Л. І. Воскресенська, В. Г. Захарова, А. А. Єфремова, Т. Г. Мішина, О. І. Павлова, Н. П. Томасевич та ін. Мета цієї роботи – здійснити лексико-семантичний аналіз термінів із «Термінологічного словника-довідника з експлуатації транспортних засобів. Автомобілі і трактори», автор В. І. Кубіч [1], з домінантою «автомобіль».

У досліджуваному словнику наведено дві дефініції транспортного засобу «автомобіль» (перша – за ДСТУ 2984-95; друга – тлумачення в «Словнику основних транспортних і суміжних термінів», автор Б. І. Топоров) та десять термінів, що утворюють самостійне термінологічне гніздо з цією семою. Серед них три побудовані морфологічним способом, зокрема словоскладанням (*автомобіль-будинок, автомобіль-самоскид, автомобіль-тягач*) та сім синтаксичним, утворивши двокомпонентні термінологічні сполуки (*автомобіль вантажний, автомобіль вантажопасажирський, автомобіль вантажний, автомобіль пасажирський, автомобіль спеціальний, автомобіль спеціалізований, автомобіль тягач-сідельний*). За походженням термін «автомобіль» належить до запозиченої лексики, утворений він складанням двох запозичених слів: з грецької *auto*, транспорту української мови він набув термінологічного розширення за що означає сам, та латинської *mobiles* – рухливий. У терміносистемі автомобільного допомогою автохтонних лексичних засобів і став семантичним центром для номенування транспортних засобів за їх функціональним призначенням.

Отже, в українській терміносистемі автомобільного транспорту на основі автохтонних лексем й словотвірного мовного потенціалу сформувалось широке термінологічне поле із запозиченою домінантною лексемою «автомобіль» на позначення різних за функціональним призначенням транспортних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кубіч В. І. Термінологічний словник-довідник з експлуатації транспортних засобів. Автомобілі і трактори : словник-довідник / В. І. Кубіч. - Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. - 94 с.